

PRZEDMIOT: Podstawy pedagogiki specjalnej		PUNKTY ECTS 3
KIERUNEK: Wychowanie fizyczne		
SPECJALNOŚĆ: -		STATUS PRZEDMIOTU obligatoryjny
FORMA STUDIÓW: niestacjonarne		GRUPA PRZEDMIOTÓW A
POZIOM KSZTAŁCENIA: studia pierwszego stopnia		
ROK/SEMESTR: II/4		PROFIL KSZTAŁCENIA praktyczny
Wykłady – liczba godzin 10	Ćwiczenia – liczba godzin 20	Wymagania wstępne/ zaliczenie przedmiotów poprzedzających: Diagnostyka i terapia pedagogiczna, dydaktyka ogólna
Język wykładowy	Forma zaliczenia egzamin	
polski		

I. Jednostka organizacyjna: Wydział Nauk o Zdrowiu

II. Cele i zadania przedmiotu:

Wprowadzenie studentów w wiedzę z obszaru pedagogiki specjalnej, ukazanie perspektywy rozwoju pedagogiki specjalnej i podstawowych, aktualnych problemów w nawiązaniu do problematyki kształcenia i wychowania wybranych podmiotów pedagogiki specjalnej.

Zapoznanie studentów z istotą typowych odchyleń od normy, z którymi mogą się spotkać w pracy zawodowej

Umiejętność prawidłowego kontaktu w interakcji nauczyciel-uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Umiejętność wstępnej diagnostyki i specjalistycznej pomocy uczniowi z określoną niepełnosprawnością

Zwrócenie uwagi na wykorzystanie momentów integracyjnych i rehabilitacyjnych poprzez wychowanie fizyczne w szkole.

III. Forma zajęć: wykład kursowy (Wk), ćwiczenia audytoryjne (A)

IV. Treści programowe:

Nr	Temat wykładu
Wk1	Podstawowe pojęcia z zakresu pedagogiki specjalnej w aspekcie wychowania fizycznego. Podstawowe pojęcia z zakresu pedagogiki specjalnej – terminologiczne ustalenia i kontrowersje wokół pojęcia „niepełnosprawność”. Podmiot pedagogiki specjalnej.
Wk2	Proces rewalidacji dziecka niepełnosprawnego, etiologia niepełnosprawności intelektualnej. Interdyscyplinarny charakter pedagogiki specjalnej. Diagnostyka, terapia i proces rewalidacji – korelacja pedagogiki specjalnej z innymi naukami.
Wk3	Klasyczne ujęcia głównych rodzajów niepełnosprawności – niepełnosprawność wzroku (podstawowe pojęcia, klasyfikacja, kryteria). Kształcenie osób z niepełnosprawnością wzroku – rys historyczny.

Wk4	Klasyczne ujęcia pedagogiki specjalnej – niepełnosprawność słuchu (podstawowe pojęcia, klasyfikacja, kryteria). Kształcenie osób z niepełnosprawnością słuchu – rys historyczny.
Wk5	Klasyczne ujęcie pedagogiki specjalnej – osoby z niepełnosprawnością intelektualną. Nurty edukacji w odniesieniu do dziecka z niepełnosprawnością intelektualną.
	Tematyka ćwiczeń
A1	Wychowanie fizyczne dzieci i młodzieży niepełnosprawnej – cele i zadania.
A2	Wychowanie fizyczne jako forma pomocy w poszczególnych niepełnosprawnościach: Całościowe Zaburzenia Rozwoju, ADHD, FAS, Upośledzenie Umysłowe.
A3	Pojęcia z zakresu tyflopedagogiki oraz surdopedagogiki. Formy pracy wychowania fizycznego specjalnego z dziećmi z problemami tyflo i surdopedagogicznymi. Zespoły zaburzeń chorobowych w kontekście funkcjonowania osób z Całościowymi Zaburzeniami Rozwoju oraz z nadpobudliwością psychoruchową z zaburzeniami uwagi (ADHD)
A4	Diagnoza niepełnosprawności i wczesna interwencja i nauczanie dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
A5	Pedagogika specjalna wobec wyzwań współczesności: dorosłość osób z niepełnosprawnością, normalizacja środowiska społecznego osób z niepełnosprawnością

V. Literatura

Literatura podstawowa:

Dykcik W., (red.), *Pedagogika Specjalna*. Poznań 1997.

Borzyszkowska H., *Oligofrenopedagogika*. Warszawa 1985.

Wolańczyk T., (red.), *Zaburzenia emocjonalne i behawioralne u dzieci*. Warszawa 2005.

Brzeziński W., *Wychowanie fizyczne specjalne, cz 2. Rewalidacja dzieci i młodzieży upośledzonej umysłowo*. Warszawa 1990.

Marchewka A., *Wychowanie fizyczne specjalne*. Kraków 1999.

Antoszevska B., Kossakowski Cz., (red.), *Uwarunkowania i kierunki rozwoju pedagogiki specjalnej*, adam marszałek Toruń 2011

Błęszyński J., Baczała D., Binnebesal J., (red.), *Historyczne dyskursy nad pedagogiką specjalną – w ujęciu pedagogicznym*, WN WSEZ Łódź 2008

Chrzanowska I., *Pedagogika specjalna. Od tradycji do współczesności*, Impuls Kraków 2015

Dykcik W., (red.), *Pedagogika specjalna*, Poznań 1997

Krause A., *Współczesne paradygmaty pedagogiki specjalnej*, OW „Impuls” Kraków 2004

Krause A., Żyta A., Nosarzewska S., *Normalizacja środowiska społecznego osób z niepełnosprawnością intelektualną*, Wyd. Ed. Akapit Toruń 2010

Literatura uzupełniająca:

Kosakowski Cz., Krause A., *Terapia w pedagogice specjalnej*. [W]: J. Pańczyk (red.), Forum Pedagogów Specjalnych, Łódź 2002.

Klasyfikacja zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania w ICD – 10 , badawcze kryteria diagnostyczne. Kraków- Warszawa 1998.

Klasyfikacja zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania w ICD – 10 , opisy kliniczne i wskazówki diagnostyczne. Kraków – Warszawa 1997.

Wolańczyk T., *Zespół nadpobudliwości psychoruchowej*. Warszawa 2005.

Winter M., *Zespół Aspergera co nauczyciel wiedzieć powinien*. Warszawa 2006.

Bester A., *Aktywność ruchowa dzieci słabowidzących i niewidomych*, SYLOE 2020

Kuleczka – Raszewska M., Markowska D., *Uczę się przez ruch*. Harmonia Gdańsk 2012

Kwiatkowska M., *Dzieci głęboko niezrozumiane*, OLiD „pod Wiatr” Warszawa 1997

Odowska – Szlachcic B., Mierzejewska B., *Wzrok i słuch – zmysły wiodące w uczeniu się w aspekcie integracji sensorycznej*, Harmonia Gdańsk 2018

VI. Efekty uczenia się:

Efekt uczenia się:	Nr efektu	Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do efektów kierunkowych
w zakresie wiedzy	01	Posiada podstawową wiedzę i rozumie znaczenie zajęć ruchowych w procesie rewalidacji uczniów z różnymi zaburzeniami Zna elementarną terminologię, klasyfikacje i kategorie pojęciowe używane w pedagogice specjalnej i rozumie ich źródła oraz zastosowania w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych; odnosi je do zjawisk w praktyce pedagogiki specjalnej (oddziaływanie rewalidacyjne)	K_W11
	02	Zna znaczenie doboru strategii, zasad, form i metod kształcenia w podejściu do niepełnosprawności, osób z niepełnosprawnością i ich rodzin, wyjaśnia ich historyczne i kulturowe uwarunkowania.	K_W19 K_W20
w zakresie umiejętności	03	Rozpoznać objawy wybranych zaburzeń rozwojowych w celu prawidłowego doboru metod, form oraz środków dydaktycznych podczas prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego.	K_U19
	04	Samodzielnie i w zespołach angażuje się w realizację celów i zadań w specyficznym funkcjonowaniu uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	K_U22
	05	Potrafi formułować i operacjonizować cele edukacyjne w kontekście realizacji programów dydaktyczno-wychowawczych w procesie wychowania fizycznego jednostki niepełnosprawnej.	K_U15
w zakresie kompetencji społecznych	06	Nawiązuje relacje społeczne posługując się dostępnymi kanałami komunikacji.	K_K02

VII. Sposoby oceny (F- formująca, P – podsumowująca):

F1- inne/przygotowanie scenariusza zajęć z wychowania fizycznego dla osób z wybraną niepełnosprawnością

P1 – egzamin pisemny

VIII. Sposób weryfikacji efektów uczenia się

Nr efektu	Formy zajęć	Sposób oceny
01	Wk1-5,A1-5	P1
02	Wk1-55,A1-5	P1
03	Wk1-5,A1-5	P1
04	Wk1-5,A1-5	P1
05	Wk1-5,A1-5	P1
06	Wk1-5,A1-5	P1

IX. Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów w punktach ECTS:

1. Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim:		
- udział w wykładach	10	h
- udział w ćwiczeniach	20	h
	RAZEM:	30 h
2. Samodzielna praca studenta		
- przygotowanie do zaliczenia przedmiotu	15	h
- przygotowanie do zajęć , studiowanie literatury	15	h
- przygotowanie scenariusza zajęć	15	h
	RAZEM:	45 h
godziny kontaktowe + samodzielna praca studenta	75	h
	OGÓŁEM:	

1 punkt ECTS = 25h pracy przeciętnego studenta, liczba punktów ECTS = **3**

X. Prowadzący zajęcia: dr hab. Urszula Bartnikowska, mgr Monika Krupa